

Statistik över studiestödsnyttjande 2015

Metodbilaga

Om uppdraget

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har fått i uppdrag att redovisa kompletterande statistik över studiestödsnyttjandet bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Uppdraget ska redovisas på lämpligt sätt senaste 15 augusti 2016.¹

CSN har efter dialog med Utbildningsdepartementet valt att redovisa statistiken i form av en Excel-fil med tabeller. Detta dokument är en metodbilaga som redogör för hur den lämnade statistiken tagits fram.

Framtagning av statistiken

Samarbete med SCB

Uppdraget innebär att CSN ska redovisa studiestödsnyttjande bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Då CSN saknar fullständiga uppgifter över studerande utan studiemedel har CSN anlitat Statistiska centralbyrån (SCB) för att kunna genomföra uppdraget.

Uppdraget har genomförts genom att CSN har lämnat uppgifter om studerande med studiemedel till SCB. SCB har sedan på individnivå matchat uppgifter över studerande inom olika skolformer med uppgifterna från CSN. Det har därigenom varit möjligt att få fram statistik över studiestödsnyttjandet inom olika utbildningsformer.

Avgränsningar och definitioner

Studerande på studiestödsberättigande utbildningar

Statistiken omfattar enbart utbildningar som ger rätt till studiestöd inom de fem vanligaste utbildningsformerna: kommunal vuxenutbildning, folkhögskoleutbildning, konst- och kulturutbildningar/kompletterande utbildningar, yrkeshögskola/kvalificerad yrkesutbildning och universitet och högskola. De uppgifter som tagits fram avser andra kalenderhalvåret 2015.

För respektive utbildningsform ser avgränsningen av populationen ut enligt följande

Kommunal vuxenutbildning

- Studerande vid studiestödsberättigande utbildningar inom komvux
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande som till övervägandedel genomfört prövning eller validering
 - Studerande på uppdragsutbildning
 - Personer med ofullständiga personnummer (249 personer)
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2015 var 133 889.

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2016 avseende Centrala studiestödsnämnden.

Folkhögskola

- Studerande på folkhögskolornas långa kurser som är studiemedelsberättigande
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på uppdragsutbildning
 - Personer med ofullständiga personnummer och gäststuderande² (613 personer)
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2015 var 27 371.

Konst- och kulturutbildning/kompletterande utbildning

- Studerande på utbildningar som är studiestödsberättigande³
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på utbildningar som inte ger rätt till stöd⁴
 - Personer med ofullständiga personnummer (145 personer)
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2015 var 2 816.

Yrkehögskola/kvalificerad yrkesutbildning

- Studerande på studiestödsberättigande utbildningar⁵
- Följande grupper har exkluderats:
 - Personer med ofullständiga personnummer (740 personer)
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2015 var 32 809.

Högskola och universitet

- Studerande på studiestödsberättigande utbildningar på tekniskt basår, grundläggande nivå och avancerad nivå
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på uppdragsutbildning
 - Utresande utbytesstudenter⁶
 - Inresande studenter⁷ (26 889 personer)
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2015 var 315 039.

² Det finns viss osäkerhet beträffande antalet gäststuderande p.g.a. konstaterade brister i skolornas rapportering.

³ Avser studerande inom utbildningar med stödformerna ”Tillsyn + studiestöd” och ”Tillsyn + studiestöd + statsbidrag”.

⁴ Avser utbildningar med stödformerna ”Tillsyn” och ”Tillsyn + statsbidrag”.

⁵ Samtliga utbildningar som omfattas av tillgängliga register är studiestödsberättigande.

⁶ Anledningen till att denna grupp rensats bort är att det är okänt hur många som läser på studiestödsberättigande utbildningar utomlands.

⁷ Inresande studenter enligt SCB:s definition avser personer som deltar i utbytesprogram vid svenska universitet och högskolor eller själva ordnar en utbildningsplats i Sverige. I den senare gruppen ingår personer som beviljats uppehållstillstånd för studier mindre än två år innan studierna påbörjats, utrikes födda som invandrat mindre än sex månader innan studiestart, samt övriga personer som saknar uppgift om svenskt personnummer i högskolornas studieadministrativa system. Studerande på basårutbildningar räknas som ej inresande studenter förutsatt att de har ett giltigt personnummer.

Nyttjande av studiestöd

I statistiken redovisas nyttjande av studiestöd i form av andelen av studerandepopulationerna för respektive utbildningsform som har studiemedel och som andelen som har studielån. Andelarna har beräknats genom en matchning på individnivå av uppgifter från CSN:s register mot de individer som finns med i populationen för varje utbildningsform. De uppgifter som lämnats från CSN till SCB visar vilka individer som fått studiemedel under det aktuella kalenderhalvåret och för vilken form av utbildning studiemedel har beviljats, samt om den studerande har tagit studielån eller inte.

För att en studerande ska räknas som studiemedelstagare i beräkningen av andelen med studiemedel/studielån krävs att han eller hon har fått studiemedel för den aktuella utbildningsformen. Det förekommer dock att studerande inom en viss utbildningsform endast har haft studiemedel för andra studier, vilket alltså innebär att de inte räknas med i gruppen studiemedelstagare. Antalet personer i denna grupp särredovisas dock i statistiken.

CSN har valt att redovisa statistiken fördelat på de fem olika utbildningsformerna. Någon samlad redovisning som avser samtliga studerande oavsett skolform görs inte. Anledningen är att en sådan redovisning skulle innebära en risk för dubbelredovisning av personer som studerar inom flera utbildningsformer. En studerande som studerat i flera typer av utbildning kan dock finnas med i redovisning för var och en av dessa.

I statistiken redovisas även en tidsserie över studiestödsnyttjandet för åren 2010-2015. För samtliga år avser uppgifterna andra kalenderhalvåret. För åren 2010-2014 är uppgifterna hämtade från ett tidigare regeringsuppdrag.⁸ Tidsserien har dock kompletterats med uppgifter för andra kalenderhalvåret 2015. Uppgifterna överensstämmer med motsvarande uppgifter som redovisas för varje utbildningsform i separata tabeller. I tidsserien redovisas andelen studerande med studiemedel fördelat efter utbildningsform, utbildningsnivå och kön.

Fördelning av statistiken efter nivå, inriktning och omfattning

Statistiken över studiestödsnyttjande redovisas fördelad efter kön och ålder för samtliga utbildningsformer. Ålder avser de studerandes ålder 31 december 2015.

För vissa utbildningsformer fördelas statistiken efter utbildningsnivå eller utbildningsinriktning. För samtliga utbildningsformer särredovisas även studiestödsnyttjandet för heltids- respektive deltidsstuderande. En studerande kan läsa på flera utbildningsnivåer och utbildningsinriktningar, samt gå både på heltids- och deltidsutbildningar, under samma halvår. För att undvika dubbelräkningar av individer inom samma utbildningsform har därför en prioritering gjorts för att placera en individ i en kategori.

Utöver fördelningen efter kön och ålder, vilken är densamma för samtliga utbildningsformer, ser fördelningen av statistiken för de olika utbildningsformerna ut enligt följande:

Kommunal vuxenutbildning

- Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå

Individer prioriteras till den nivå där övervägande del av studierna bedrivs (utifrån antal verksamhetspoäng under halvåret). Om omfattningen är lika prioriteras individen till den högsta utbildningsnivån.

⁸ Se *Studiestödsnyttjande 2014*, CSN rapport 2015:3, dnr 2014-100-8975.

- Omfattning – heltid/deltid

Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 300 verksamhetspoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 300 poäng redovisas som deltidstuderande.

Folkhögskola

- Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå/eftergymnasial nivå

Om en individ har läst på flera utbildningsnivåer prioriteras han eller hon till den högsta utbildningsnivån.

- Omfattning – heltid/deltid

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Konst och kulturutbildning/kompletterande utbildning⁹

- Utbildningsnivå – gymnasienivå/eftergymnasial nivå

Om en individ har läst på flera utbildningsnivåer prioriteras han eller hon till den högsta utbildningsnivån.

- Omfattning – heltid/deltid

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Yrkehögskola/kvalificerad yrkesutbildning

- Omfattning – heltid/deltid

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Högskola och universitet

- Utbildningsinriktning – utifrån första nivån i SUN 2000 inriktningsmodul + basårutbildning

Om en individ har varit registrerad inom mer än en inriktning har han eller hon prioriterats till en inriktning utifrån registreringspoäng. Utbildning på grundläggande och avancerad nivå har prioriterats före basårutbildning om en studerande har läst på båda

- Omfattning

Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 30 högskolepoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 30 högskolepoäng redovisas som deltidstuderande.

⁹ Uppgifterna om konst- och kulturutbildning/kompletterande utbildning har sekretessgranskats. Det innebär att värden i celler som understiger 3 har ersatts med " och att summeringar och beräkningar har justerats. Även celler som är beroende av sekretessmarkerade celler har justerats. Justeringen gäller studerande inom konst- och kulturutbildningar/kompletterande utbildning på gymnasienivå, där antalet studerande är mycket få.

Data och register

Statistiken har tagits fram genom att CSN har lämnat uppgifter till SCB som sedan har matchat uppgifterna mot andra register och bearbetat materialet.

CSN:s uppgifter är hämtade från studiestödets informationssystem (STIS). CSN har tillhandahållit följande uppgifter¹⁰ avseende andra kalenderhalvåret 2015:

- Personnummer
- Studiehalvår (h2 2015)
- Skolform¹¹
- Studiebidrag¹²
- Studielån¹³

SCB:s uppgifter är hämtades från följande register (registerägare inom parentes):

- Komvux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat (Skolverket)
- Folkhögskolan vår- och hösttermin (SCB)
- Konst- och kulturutbildningar (MYh)
- Kompletterande utbildning (SCB)
- Yrkehögskoleutbildning (MYh)
- Universitets- och högskoleregistret (SCB)
- Register över totalbefolkningen (SCB)

¹⁰ Antalet studiemedelstagare i det material som lämnats över till SCB överensstämmer inte exakt med uppgifter i CSN:s statistikpublikationer. Den främsta orsaken till detta är att uppgifterna är ”rörliga” och tagits fram vid en annan tidpunkt jämfört med övrig statistik.

¹¹ Motsvarar de fem olika utbildningsformer som omfattas av statistiken. I uppgifterna har det markerats om den studerande har fått studiemedel för respektive skolform eller inte.

¹² Samtliga personer i materialet hade studiebidrag.

¹³ I materialet har det noterats om den studerande hade tagit studielån eller inte andra kalenderhalvåret 2015.